

Abstrakt:

Následující práce zkoumá násilnou delikvenci mládeže v České republice na základě dat z druhé a třetí vlny výzkumu International Self-Report Delinquency Study (ISRĐ), který v České republice probíhal v roce 2006/7 (ISRĐ-2) a v roce 2013 (ISRĐ-3).

V teoretické části se zaměřuje především na rizikové faktory, které s násilnou delikvencí mládeže mohou souviset, a dále věnuje pozornost teoretickým východiskům zmíněného výzkumu ISRĐ, který je založen především na teoriích sociální kontroly, konkrétně teorii sociálních vazeb (Hirschi, 1969/2002) a obecné teorii kriminality (Gottfredson & Hirschi, 1990).

V analytické části následuje statistická analýza, která se zaměřuje především na porovnání násilné delikvence mládeže mezi dvěma vlnami, dále násilné viktimizaci a genderovým rozdílům. Zvláštní pozornost je dále věnována rodinným vazbám a rodičovské kontrole v souvislosti s násilnou delikvencí a porovnání vzorku z Prahy, Plzně a zbytku České republiky.

Analýzy naznačují, že mezi vlnami se celoživotní násilná delikvence snížila a určité snížení lze pozorovat i u rozdílu mezi chlapci a děvčaty. Souvislosti rodinných vazeb a rodičovského dohledu s násilnou delikvencí se prokázaly, ale vztahy byly spíše slabé. Srovnání mezi Prahou, Plzní a zbytkem republiky ukázalo, že v násilné delikvenci ani v rodinných vazbách mezi těmito oblastmi není statisticky významný rozdíl. U rodičovské kontroly se prokázal rozdíl pouze mezi Prahou a zbytkem republiky a mezi Plzní a zbytkem republiky, přičemž v Praze a Plzni měli rodiče nad dětmi větší pohled než ve zbytku vzorku.

Klíčová slova: delikvence mládeže, mládež, násilí, výzkum delikvence